

УДК 911.3:330.341.1(477.83)

СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ НОВІТНІХ ФОРМ ПОЄДНАННЯ ПІДПРИЄМСТВ НА ТЕРИТОРІЇ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Котик Л.І.

Львівський національний університет імені Івана Франка

Проаналізовано суспільно-географічні аспекти функціонування (галузева приналежність, територіальне зосередження материнської компанії та філійних мереж, вихід на ринок області, роль у господарському комплексі, сучасний стан діяльності, націленість на використання ресурсів та розв'язання регіональних проблем розвитку) новітніх форм поєднання підприємств на території Львівської області. Звернуто увагу на функціонування концернів, асоціацій, холдингів, трестів, консорціумів, формування нових територіальних осередків господарської діяльності (кластерів, територій нової індустріалізації). Визначено, що більшість материнських компаній розміщено за межами області, а її територію розглядають як джерело дешевих ресурсів (природних, працересурсів) свого розвитку. Зазначено, що більшість новітніх форм поєднання підприємств функціонує на території Львівської області у сфері торгівлі, ресторанного господарства, готельного бізнесу, харчової промисловості, тощо. Обґрунтовано, що перспективи трансформації господарства регіону пов'язані з започаткуванням функціонування осередків нової індустріалізації та налагодженням ефективного функціонування кластерів.

Ключові слова: новітні форми поєднання підприємств, консорціум, асоціація, трест, холдинг, фінансово-промислова група, пул, концерн, кластер.

Постановка проблеми. В умовах трансформації господарського комплексу Львівської області на особливу увагу дослідження заслуговують суспільно-географічні аспекти функціонування новітніх форм поєднання підприємств. Останні є виразником напряму трансформаційних процесів, їхньої динаміки, інтенсивності, глибини; характеризують відкритість господарства Львівської області для здійснення інноваційно-інвестиційної діяльності; впливають на формування інвестиційної привабливості та інноваційно-інвестиційного клімату регіону, конкурентоспроможності регіону на загальнодержавному та глобальному рівнях, сприяють вирішенню нагальних регіональних проблем (безробіття, незбалансованість господарства, поляризація розвитку, депресивність та відсталість розвитку окремих районів області, тощо).

Проблеми становлення та функціонування новітніх форм поєднання підприємств у руслі трансформації господарського комплексу України досліджували Г. Балабанов, В. Нагірна, О. Нижник [11], О. Гладкий [1], С. Дорогунцов [6], В. Захарченко [3], С. Єрохін [2], У. Садова [7], Д. Стеченко [9], О. Шаблій [12], Л. Шевчук [13], І. Школа [11], С. Щеглюк [14] та інші. Вони розробили та уклали теорію вивчення новітніх форм поєднання підприємств [1, 2, 3, 9, 11, 14], здійснили аналіз їхнього впливу на перебіг трансформаційних процесів на загальнодержавному та регіональному рівнях [2, 7, 10, 13, 14], наголосили на суттєвій ролі новітніх форм поєднання підприємств у здійсненні демографічної, соціальної, економічної політики в Україні [6, 7, 13].

Фактологічною основою дослідження функціонування новітніх форм поєднання підприємств

на території Львівської області є статистичні дані Головного управління статистики Львівської області на предмет розвитку економіки регіону, аналітичні записки виконані працівниками сектору економіки обласної та міських рад, напрацювання вчених Інституту регіональних досліджень НАН України (м. Львів), нормативні акти, що регулюють бізнес-діяльність на території регіону.

Мета роботи: дослідити суспільно-географічні аспекти функціонування новітніх форм поєднання підприємств на території Львівської області.

Виклад основного матеріалу. На створення та функціонування новітніх форм поєднання підприємств впливають різноманітні чинники: географічне положення (прикордонне положення Львівської області та периферійне - відносно центрів інтенсивного економічного життя держави й концентрації основного капіталу); природно-ресурсний, працересурсний, споживчий потенціали; розвиток ринкової та комунікаційної інфраструктур; сформований інноваційно-інвестиційний клімат території; економічна привабливість регіону та можливість формування економічних брендів тощо.

Станом на 01.01. 2012 р. на території Львівської області зареєстровано 67 358 суб'єктів Єдиного Державного реєстру підприємств та організацій України, що в півтора рази більше від показника 2001 р. [8]. Найбільший приріст кількості суб'єктів господарювання відбувся у переробній промисловості, будівництві, транспорті і зв'язку, фінансовій діяльності, торгівлі, ресторанному господарстві. Економічно активними є 55,1% зареєстрованих суб'єктів господарювання, що більше від показника 2001 р. (47,1%), але менше від показника 2007 р. (55,7%).

Більшість суб'єктів господарювання мають статус юридичної особи - 90%. Частка підприємств без статусу юридичної особи у структурі господарства Львівської області незначна - не перевищує 10% [8]. За організаційно-правовими формами господарювання переважають (2012 р.) приватні підприємства (25,4%), товариства з обмеженою відповідальністю (27,8%), філії (4,8%).

З-поміж новітніх форм поєднання підприємств, що започаткували діяльність та функціонують на території Львівської області варто назвати: холдинг, асоціація, консорціум, пул, трест, концерн, фінансово-промислова група, кластер. Їхня коротка характеристика подана в таблиці 1.

Загальна кількість новітніх форм поєднання підприємств у господарському комплексі Львівської області незначна (0,3% загальної кількості суб'єктів господарювання) проте їхня вага та вплив на трансформаційні процеси в регіоні суттєві. Наприклад, на території Львівщини здійснюють діяльність ряд холдингів, які, переважно, створені за межами регіону (м. Київ), але орієнтуються на використання природно- та працересурсного потенціалів області та задоволення споживчих потреб населення (табл. 2).

Активно функціонують на території області асоціації (135 одиниць на 01.01.2012 р.): відстоюють бізнес-інтереси суб'єктів поєднань, пропагують їхні бізнес-ідеї, популяризують діяльність, стимулюють трансформаційні перетворення господарства області. Наприклад, з метою розвитку туристичної сфери на Львівщині організовано 16 асоціацій; популяризації ідей малого і середнього підприємництва на обласному та регіональному рівнях - 21, просування на зовнішніх ринках конкурентоспроможної продукції львівських товаровиробників та надавачів послуг - 5 [4]. Діяльність асоціацій охоплює усі сфери господарювання області. Більшість асоціацій, що здійснюють діяльність на Львівщині, територіально зареєстровані у м. Львові (42% усіх функціонуючих у межах області (2012)), м. Києві (24%), містах обласного підпорядкування (18%), інших населених пунктах області (16%). У зв'язку з сучасною соціально-економічною кризою ефективність діяльності асоціацій суттєво знизилася: 2/3 асоціацій існують виключно де-юре та не провадять активного функціонування. Між діючими об'єднаннями відсутні довготривалі функціональні зв'язки та зв'язки безпосереднього характеру, що суттєво гальмує розв'язання локальних/регіональних соціально-економічних проблем. На сьогодні вимагають посилення та переосмислення й горизонтальні зв'язки, особливо на локальному рівні, наприклад, між асоціаціями розвитку Яворівського району ("Асоціація фермерів Яворівського району", "Асоціація роботодавців Яворів-

щини", тощо) з метою ефективного використання прикордонного та вигідного транспортно-географічного положення району, подолання проблеми безробіття та формування нових осередків підприємницької діяльності; між асоціаціями Сколівського району ("Асоціація регіонального розвитку Сколівщини", "Асоціація Курорт Сколівський", "Асоціація Ради Львівщини", "Асоціація Курорт Славське") з метою збалансованого розвитку господарства району, загалом, та туризму й рекреації, зокрема і т.д.

Здійснюють діяльність на території Львівської області консорціуми (табл. 3). Більшість консорціумів (як місцевих так і всеукраїнських ("Укр-гідроенергобуд", "Консорціум університетів прикордоння")) мають чітко окреслену сферу функціонування, територіально їхня діяльність пов'язана або з м. Львовом, або з місцями розташування стратегічно важливих підприємств/ресурсів (м. Городок, м. Стрий, м. Трускавець, м. Мостиська). Консорціуми слабо взаємодіють між собою (переважають епізодичні, опосередковані, функціональні зв'язки), що призводить до гальмування обласного соціально-економічного розвитку. На ринок області з 2010 р. виходять консорціуми загальноосвітнього масштабу: "Chevron" (США; видобуток вуглеводнів; переможець конкурсу (2012) на розробку Олескої ділянки), "PTV AG - VCDB GmbH" (Німеччина; стратегічна адаптація та розвиток транспортних мереж; проектування транспортної мережі м. Львова).

Трести присутні у структурі господарського комплексу Львівської області з середини ХХ ст.: 1940 р. організація тресту "Львіввуглерозвідка" з метою проведення планованих геолого-розвідувальних робіт. У період трансформації господарства області виокремилися в окремі структурні одиниці та незалежні суб'єкти господарювання "Укрзахідвуглебудтрест" (м. Червоноград), "Трест зеленого господарства" (м. Львів), "Будівельно-монтажний трест Львівської залізниці" (м. Львів) і т.д. Більшість трестів Львівщини збиткові та потребують грамотної реструктуризації, пошуку нових ринків надання послуг та збуту готової продукції, модернізації виробництва, впровадження засад ефективного менеджменту.

Концерни на території Львівської області представлені функціонуванням: ПАТ "Концерн Хлібопром" ("Львівський хлібзавод №1", "Львівський хлібзавод №5", "Цех кондитерських виробів", "Самбірський хлібокомбінат", "Явірмлин"); АТ "Концерн Електрон" (Телевізійний завод "Електрон", завод "Полімер-Електрон", Завод телевізійної техніки "Електрон", Фінансово-лізингова компанія "Електрон-Лізинг", ТЗОВ "Завод "Електро-

Таблиця 1

Характеристика новітніх форм поєднання підприємств

Форма поєднання	Суб'єкти поєднання	Принципи поєднання	Мета поєднання
Холдинг	Підприємства, якими володіє одна організація (холдинг)	Перебувають у повній власності головного підприємства (холдингу)	Контроль дочірніх підприємств та отримання прибутку від їхнього функціонування; вироблення єдиної тактики й стратегії діяльності суб'єктів поєднання у глобальному масштабі; фінансування капіталовкладень у розробку нової продукції
Асоціація	Різні фінансово незалежні підприємства; вступ та вихід із поєднання (асоціації) здійснюється без згоди інших учасників	Договірне об'єднання; збереження повної господарської самостійності	Спільне виконання господарських, наукових, культурних, управлінських та інших функцій; захист і відстоювання власних бізнес-інтересів; популяризація діяльності
Консорціум	Різні фінансово та юридично незалежні підприємства (переважно поєднання великих промислових та банківських суб'єктів господарювання)	Збереження повної господарської самостійності; підпорядкування спільно обраному виконавчому органу у сегменті реалізації цілей консорціуму	Здійснення значних бізнес-проектів за рахунок об'єднання фінансових, наукових, технічних, виробничих ресурсів
Пул	Різні фінансово та юридично незалежні підприємства	Тимчасове поєднання підприємств; збереження повної господарської самостійності; прибуток, що отримується в період поєднання розподіляється згідно наперед встановлених квот	Координація діяльності суб'єктів поєднання; забезпечення фінансової надійності діяльності; поширення інформації про функціонування суб'єктів поєднання та проведення рекламної компанії в їхніх інтересах
Трест	Різні фінансово та юридично незалежні підприємства (переважно однієї або суміжних галузей господарства)	Усі суб'єкти поєднання об'єднуються, учасники втрачають свою юридичну і господарську самостійність; фінансові та юридичні питання координує головне підприємство	Підвищення ефективності діяльності суб'єктів поєднання шляхом їхнього злиття; підвищення конкурентоздатності та інвестиційної привабливості
Концерн	Фінансово та юридично незалежні підприємства однієї або кількох суміжних галузей господарства	Учасники об'єднання залишаються юридично самостійними одиницями; делегують поєднанню (концерну) виконання деяких своїх функцій (фінансових, зовнішньоекономічних, інвестиційних) централізація реалізації яких дає додатковий економічний ефект	Централізація функцій науково-технічного і виробничого співробітництва, інвестиційної та зовнішньоекономічної діяльності
Фінансово-промислова група	Різні фінансово та юридично незалежні підприємства, що функціонують як основне і дочірні товариства	Повне або часткове об'єднання ресурсів учасників поєднання; обов'язкова наявність у поєднанні підприємств промисловості чи сфери послуг та банківських чи інших фінансово-кредитних організацій	Технологічна та економічна інтеграція; реалізація інвестиційних та інших проектів, які спрямовані на зростання прибутковості; розширення ринків товарів і послуг; створення нових робочих місць; перерозподіл наявного капіталу
Кластер	Різні фінансово та юридично незалежні підприємства, що переважно належать до одної або суміжних галузей / секторів господарства; органи влади; фінансові інституції	Збереження повної господарської самостійності; відносна територіальна близькість розташування суб'єктів поєднання; підтримка діяльності суб'єктів поєднання з боку державної / місцевої влади	Підтримка підприємницьких ініціатив; реалізація потенціалу території у межах якої створений кластер; вирішення соціально-економічних проблем; підвищення інвестиційної привабливості території створення кластеру; підвищення конкурентоспроможності секторів / галузей господарства

Укладено на основі: [2, 3, 9, 11, 14].

побутприлад", Науково-виробниче об'єднання "Карат") тощо. Концерни сфери харчової промисловості активно працюють, між ними існують тісні структурні та функціональні зв'язки; концерни сфери машинобудування, хімічної промисловості перебувають у стадії рецесії. Їхній потенціал (працересурсний, інженерної-комунікаційної інфраструктури, наявність вільних територій) доцільно використовувати для розвитку осередків нової індустріалізації (Індустріальний парк Рясне-2 (м. Львів), Яворівський індустріальний парк, Новороздільський індустріальний парк: створення парків передбачено програми транскордонного співробітництва Польща-Білорусь-Україна 2007-2013) та здійснення процесу реіндустріалізації господарства регіону.

Позитивом є започаткування на території області (1990) діяльності фінансово-промислової групи "Росан", яка працює у сегменті логістичних послуг та об'єднує десять підприємств різного спрямування (поштовий оператор "Росан", компанія з управління активами "Росан-Капітал", інвестиційна компанія "Росан-Інвест", митно-ліцензійний оператор "Росан-Глобал", служба кур'єрської доставки "Міст Експрес", туристична компанія "Міст тур"). Центральний офіс ФПГ розташований у м. Львові, у 40 містах України та 7 державах (США, Канада, Греція, Польща, Італія, Іспанія, Німеччина) відкриті філії компанії.

Зрушення у структурній трансформації господарського комплексу Львівської області пов'язані з діяльністю кластерів: кластер ІТ (м.

Діяльність холдингів на території Львівської області

Назва холдингу	Місце створення холдингу	Сфера господарства у якій працює холдинг	Діяльність на території Львівської області
Метал-Холдинг	м. Київ	Торгівля (металопрокат)	Філія «Метал-Холдинг-Львів» (м. Львів); реалізація металопрокату
Український автомобільний холдинг	м. Київ	Торгівля (автомобілі, автозапчастини);	«Львівська філія Українського автомобільного холдингу» (м. Львів); продаж автомобілів, автозапчастин; надання автосервісних послуг
Дакор Агро Холдинг	м. Київ	Сільське господарство (виращування цукрового буряка, виробництво цукру)	«Золочівський цукрозавод» (м. Золочів) входить до складу холдингу
Пакко Холдинг	м. Київ	Торгівля (продовольчі і непродовольчі товари)	Функціонування мережі супермаркетів «Вонак» (м. Львів, м. Стрий, м. Новий Розділ тощо)
Агрохолдинг Оліяр	м. Київ	Сільське господарство (виращування зернових, олійножирових, кормових культур); харчова промисловість (виробництво олії та майонезу під ТМ «Майола»)	Золочівський, Ходорівський, Жидачівський Миколаївський райони Львівської області (розвиток рослинництва); м. Ходорів (виробничі потужності – елеваторний комплекс)
Холдинг емоцій «!Фест»	м. Львів	Ресторанне господарство	м. Львів (19 креативних рестораних закладів)

Укладено на основі: [4].

Таблиця 3

Діяльність консорціумів на території Львівської області

Назва консорціуму	Місце реєстрації	Сфера господарства у якій працює консорціум	Примітка
Концесійні транспортні магістралі	смт Шкло, Яворівський р-н	Будівництво	Дата заснування — 1999 р.; 2008 р. порушено справу про банкрутство; кількість працівників — 13 осіб
Агентство Економічної Безпеки	м. Львів	Консультаційні послуги, інформаційно-аналітичне забезпечення, охорона	Філії: м. Луцьк, м. Умань; м. Городок, м. Стрий, м. Трускавець (Львівська область); член «International Police Association»; об'єднує компанії: ЗАТ «Агентство економічної безпеки», ПП «Системи і технології охорони і спостереження», асоціація «Безпека підприємництва і особи», підприємство «Торговельно-промислова компанія «Ранкен»», журнал «Бізнес і Безпека»; з 01.09.2008 р. здійснює охорону 245-кілометрової ділянки транзитного магістрального продуктопровода, що проходить по території Львівської і Закарпатської областей і по якому транспортуються легкі фракції переробки нафти
Інком	м. Львові	Розробка програмного забезпечення, IT-аутсорсинг, IT-консалтинг	Філія Всеукраїнського консорціуму «ЕДАІТ» (м. Київ); спеціалізується на розробці та впровадженні у виробничі процеси інформаційних технологій
Вихор	м. Львів	Інвестиційна діяльність, операції з фондовими цінностями	Дата заснування — 2006 р.; тип консорціуму — інвестиційний консорціум
Західно-Український консорціум	м. Львів	Торгівля імпортною металопродукцією	Дата заснування — 1999 р.; представництва: м. Київ, м. Черкаси, м. Дніпропетровськ, м. Керч, м. Харків, м. Донецьк; співпрацює з: «Маріупольський металургійний комбінат», «U. S. Steel Kosice» (Словаччина), «Rasselstein GmbH ein Unternehmen von ThyssenKrupp Steel» (Німеччина), «АрселорМіттал Темиртау» (Казахстан)

Укладено на основі: [4].

Львів, 2010 р., на основі ресурсів компаній "SoftServe Inc.", "ELEKS Software", "N-IX" та "Symphony Solutions" (табл. 4)); кластер деревообробки та меблевого виробництва (Львівська область, 2010 р., ресурси компаній "Світанок", "Бук-Холдинг", "Уніплит", "Львівський меблевий комбінат"); туристичний кластер (м. Львів, туристичні компанії, готельні заклади, заклади ресторанного господарства).

Висновки: Впровадження новітніх форм поєднання підприємств на території Львівської області пов'язано з перспективами і загрозами

регіонального розвитку. До перспектив розвитку можна віднести: впровадження у господарський комплекс області засад гнучкої спеціалізації та гнучкої зайнятості; формування конкурентного бізнес-середовища; започаткування діяльності малих підприємств орієнтованих на обслуговування потреб великих ринкових структур; покращення інноваційної привабливості регіону; впровадження засад соціальної відповідальності бізнесу у господарський комплекс області. Загрози розвитку пов'язані з відсутністю на території області центрів бізнес-структур; вичерпністю та виснаженням

Партнери кластеру інформаційних технологій та бізнес-послуг (м. Львів)

Назва партнера	Держава, місто розташування	Вид діяльності у кластері
Східний Кластер ІКС (Wschodni Klaster ICT, Eastern ICT Cluster)	Польща, м. Люблін	організація-об'єднання академічних установ і компаній, що працюють у сфері малого та середнього бізнесу в регіоні для отримання конкурентних переваг і розвитку інноваційного бізнесу
Кластер БП (BPO Cluster)	Польща, м. Катовіце	об'єднання підприємств, що працюють в сфері послуг, в тому числі: компанії, що працюють в сфері бухгалтерії, фірми з консультацій в податкових питаннях, компанії з підбору персоналу, підприємства ІТ сфери та ін.
Асоціація «ІТ Україна»	Україна, м. Київ	консолідація зусиль по просуванню на зовнішніх ринках конкурентоспроможної продукції українських компаній, злиття наукового і виробничого потенціалу України для створення програмного забезпечення, яке відповідає міжнародним стандартам
uSupport	—	веб-каталог, створений для того, щоб упорядкувати найбільш точну інформацію про ІТ потенціал України в сфері експортно орієнтованих послуг. Мета проекту — налагодження діалогу із замовниками із закордону та надання інформації про кваліфікованих і надійних партнерів в Україні

Укладено на основі: [5].

сировинного, працересурсного, наукового потенціалів області; відсутністю реіндустріалізаційних напрямів у діяльності новітніх форм поєднання підприємств. Вирішення даних проблем потребує подальших наукових розвідок у сфері створення та функціонування новітніх форм поєднання підприємств на регіональному рівні.

Список літератури

1. Гладкий О. В. Менеджмент регіонального розвитку / О. В. Гладкий - К. : Академвидав, 2013. - 248 с.
2. Єрохін С. А. Структурна трансформація національної економіки (теоретико-методологічний аспект) : наук. монографія / С. А. Єрохін. - К. : Світ Знань, 2002.
3. Захарченко В. І. Трансформаційні процеси у промислових територіальних системах України / В. І. Захарченко. - Вінниця : Гіпаніс, 2004. Каталог підприємств України [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://yellow.com.ua>.
4. Каталог підприємств України [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://yellow.com.ua>.
5. Кластер інформаційних технологій та бізнес-послуг (м. Львів) [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://it-bpo.lviv.ua>.
6. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка : підручник / [за ред. проф. С. І. Дорогунцова]. - К. : КНЕУ, 2008.
7. Садова У. Я. Соціальна політика в Україні: регіональні дослідження і перспективи розвитку : монографія / У. Я. Садова. - Львів : ІРД НАН України, 2005.
8. Статистичний щорічник Львівської області за 2013 р. - У 2 т. - Львів : Гол. упр. статист. у Львів. обл., 2014.
9. Стеченко Д. М. Інноваційні форми регіонального розвитку : навч. посібник / Д. М. Стеченко. - К. : Вища шк., 2002.
10. Трансформаційна структура господарства України: регіональний аспект / [за ред. Г. В. Балабанова, В. П. Нагірної, О. М. Нижник]. - К. : Міленіум, 2003.
11. Трансформаційні процеси економіки України в регіональному вимірі : монографія / [за ред. І. М. Школи]. - Чернівці : Книги-XX, 2004.
12. Шаблій О. І. Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії / О. І. Шаблій. - Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2001.
13. Шевчук Л. Т. Розміщення продуктивних сил : навч. посібник / Л. Т. Шевчук. - Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2001.
14. Щеглюк С. Д. Формування нових видів економічної діяльності в умовах трансформації економіки : монографія / С. Д. Щеглюк. - Львів : ІРД НАНУ, 2008.

Котьяк Л. И. Общественно-географический аспекты функционирования новейших форм сочетания предприятий на территории Львовской области. Проанализированы общественно-географические аспекты функционирования (отраслевая принадлежность, территориальное сосредоточение материнской компании и филиальных сетей, выход на рынок области, роль в хозяйственном комплексе, современное состояние деятельности, нацеленность на использование ресурсов и решения региональных проблем развития) новейших форм сочетания предприятий на территории Львовской области. Обращено внимание на функционирование концернов, ассоциаций, холдингов, трестов, консорциумов, формирования новых территориальных центров хозяйственной деятельности (кластеров, территорий новой индустриализации). Определено, что большинство материнских компании размещено за пределами области, а ее территорию рассматривают как источник дешевых ресурсов (природных, ресурсов труда) своего развития. Отмечено, что большинство новейших форм сочетания предприятий функционирует на территории Львовской области в сфере торговли, ресторанного хозяйства, гостиничного бизнеса, пищевой промышленности и т.д. Обосновано, что перспективы трансформации хозяйства региона связаны с началом функционирования ячеек новой индустриализации и налаживанием эффективного функционирования кластеров.

Ключевые слова: новейшие формы сочетания предприятий, консорциум, ассоциация, трест, холдинг, финансово-промышленная группа, пул, концерн, кластер.

Kotyk L. I. Social-geographical aspects the functioning of new forms the combination enterprises on the territory of Lviv region. Social-geographical aspects the functioning (industrial affiliation, territorial concentration of the parent and the affiliate networks, market entry on the region, role in the economic sector, the current state of activity, focus on use of resources and resolve regional problems of development) of new forms the combination enterprises on the territory of Lviv region were analyzed. The functioning of corporations, associations, holding companies, trusts, consortia formation of new regional centers of economic activity (clusters, areas of new industrialization) was paid attention. Determined that the majority of parent companies located outside the region, and its territory is considered as a source of cheap resources (natural resources of labor) in its development. It was noted that most of the newest forms of combination of enterprises operating in the Lviv region in the sphere of trade, restaurants, hospitality, food. Proved that the future transformation of the region associated with the launch of a new functioning of centers of industrialization and the establishment of effective functioning of clusters.

Key words: new forms of combination of enterprises, consortium, association, trust, holding, financial and industrial group, pool, group, cluster.